

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та управління

Т.Ф. Бірюкова

08 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНФОРМАЦІЙНО-ПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ В МІЖНАРОДНИХ
ВІДНОСИНАХ

підготовки бакалаврів

денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Політологія», «Соціальна робота», «Публічне управління та адміністрування», «Соціологія», Філологія, Право

спеціальності 052 Політологія, 231 Соціальна робота», 281 Публічне управління та адміністрування, 054 Соціологія, 035 Філологія, 081 Право

ВИКЛАДАЧ: Лепська Наталія Володимирівна, к.політ.н., доц., доц. кафедри політології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри політології

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
А.О.Руднєва

Протокол № 1 від «24» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри, Цокур Є.Г

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: lepskanv@gmail.com

Телефон: (061) 289-12-74 (кафедра політології)

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення); Telegram, Viber (групові чати дисципліни)

Кафедра: політології, 4 корп. ЗНУ, авд. 310, вул. Дніпровська, 33а

1. Опис навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Інформаційно-політична діяльність в міжнародних відносинах» є формування фахових компетенцій щодо аналізу специфіки сучасної інформаційно-політичної сфери та діяльності провідних суб'єктів інформаційної політики в міжнародних відносинах, розширення і поглиблення знань студентів з методології інформаційних впливів та практик їх застосування в умовах політичної дійсності сучасного світового порядку. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Інформаційно-політична діяльність в міжнародних відносинах» є: вивчення теоретичних основ організації, впровадження та аналізу інформаційно-політичної діяльності в системі сучасної світової політики; з'ясування основ організації інформаційного протистояння і партнерства акторів міжнародної політики; опанування механізмів менеджменту масових комунікацій і медіаменеджменту у формуванні позицій різних суб'єктів світової політики для ефективної реалізації їх зовнішньополітичних цілей та завдань; вивчення основних засад діяльності аналітичних центрів як сучасних суб'єктів світової політики; засвоєння специфіки діяльності провідних аналітичних структур у формуванні сучасного інформаційного простору та інформаційно-аналітичного контенту.

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова (дисципліна вільного вибору студента в межах університету)	
Семестр	8-й	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	20 год.	
Семінарські заняття		
Практичні заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	70 год.	
Консультації	особисті – четвер, з 14:30 до 16:00, IV корпус, ауд. 310; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю Запис на консультації: lepskanv@gmail.com	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Вид підсумкового семестрового контролю:	залік
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13191

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки. СК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. РН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності. РН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.	<i>Методи навчання:</i> розповідь, пояснення, метод проблемних ситуацій, навчальний диспут, аналіз практичних кейсів, метод ретроспекції, конспектування, робота з навчальною літературою, текстом. <i>Контрольні заходи:</i> тестування в системі Moodle, аналітично-пошукове завдання
СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки. РН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення	<i>Методи навчання:</i> розповідь, пояснення, метод проблемних ситуацій, навчальний диспут, аналіз практичних кейсів, метод ретроспекції, конспектування, робота з навчальною літературою, текстом. <i>Контрольні заходи:</i> тестування в системі Moodle, аналітично-пошукове завдання
СКОЗ. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. СК04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності. РН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. РН11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.	<i>Методи навчання:</i> застосовуються технології: інформаційні, E-learning, дистанційного навчання, проблемного навчання, навчання за технологіями case-study, дискусій і багатосторонніх дебатів, проєктного навчання. <i>Контрольні заходи:</i> тестування в системі Moodle, індивідуальне дослідницьке завдання аналітичного характеру: написання есе; завдання на порівняльний аналіз; захист індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру з презентацією його результатів
СК09. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефаківців	<i>Методи навчання:</i> розповідь, пояснення, метод проблемних ситуацій, робота з навчальною

РН 16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань	літературою, текстом. <i>Контрольні заходи:</i> написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру з презентацією його результатів
ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	<i>Методи навчання:</i> застосовуються технології: інформаційні, E-learning, дистанційного навчання, проблемного навчання, навчання за технологіями case-study. <i>Контрольні заходи:</i> опитування на семінарських заняттях; підготовка ІДЗ
ЗК08. Здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою, знання іноземних мов. РН02. Вільно спілкуватися державною та однією з іноземних мов усно і письмово у професійній діяльності.	<i>Методи навчання:</i> розповідь, пояснення, метод проблемних ситуацій, робота з іноземною літературою. <i>Контрольні заходи:</i> опитування на семінарських заняттях; розробка та захист індивідуального дослідницького завдання

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади інформаційно-політичної діяльності в міжнародних відносинах

Інформація та інформаційна політика на сучасному етапі розвитку суспільства

Сутність епохи інформаційного суспільства. Інформація, її роль та функції у соціальних системах. Поняття інформації та її властивості. Інформація і знання: відмінне та спільне. Кібернетичний підхід до інформації. Комунікативний підхід до інформації. Психологічний підхід. Поняття якості інформації. Поняття політичної інформації та її специфіка. Особливості інформації в системі міжнародних відносин. Види інформації. Соціальна інформація. Інформаційний обмін у соціальних системах. Поняття, властивості і структура інформаційного простору. Інформаційний простір як об'єкт управління в системі державної інформаційної політики. Визначення, об'єкт та предмет інформаційної політики. Методологічні основи інформаційної політики. Інформаційна політика в системі наукового знання.

Інформаційні служби. Політико-правове середовище діяльності засобів масової інформації. Доступ до публічної інформації. Правові гарантії доступу до інформації. Державна таємниця. Законодавство про дифамацію. Доктрина «суспільного діяча». Декларація про свободу політичної дискусії у засобах масової інформації. Суспільний контроль за державними посадовими особами. Захист приватного життя, приватних інтересів. Правові проблеми регулювання мережі Інтернет. Законодавство України в інформаційній сфері. Проблеми та перспективи правового регулювання інформаційної сфери в Україні. Національна програма інформатизації. Правове забезпечення інформаційної політики зарубіжних країн: спільне та специфіка.

Державна інформаційна політика

Державна інформаційна політика як частина системи державного управління. Сутність

розробки національної інформаційної політики. Врахування вихідних даних, або чинників, які здійснюють вплив на розробку національної інформаційної політики. Створення експертної групи. Виявлення та запрошення до співучасті у роботі секторальних і багатосторонніх груп та мереж. Аналіз потреб країни з точки зору побудови інформаційного суспільства. Планування: визначення мети, стратегії, ресурсів, відповідальних. Законодавче забезпечення. Етап реалізації. Моніторинг та оцінка результатів. Інформування населення. Загальні аспекти зарубіжного досвіду інформаційної політики. Американський досвід розвитку інформаційної інфраструктури. Канадський досвід побудови інформаційної політики. Інформаційна політика країн ЄС. Організація та впровадження інформаційної політики в Китаї та Японії. Фінська модель побудови інформаційного суспільства. Модель Силіконової долини.

Змістовий модуль 2. Інформаційний простір світової політики

Інформаційно-комунікативна природа світової політики

Основні суб'єкти міжнародної діяльності, їх роль у формуванні інформаційної стратегії держави. Організація і управління інформаційно-політичною діяльністю в системі міжнародних відносин. Типи інформаційної взаємодії акторів світової політики. Еволюція інформаційної взаємодії акторів міжнародної політики. Інформаційне протистояння і партнерство суб'єктів міжнародних відносин. Поява інформаційних агенцій як комунікативна інновація у світовій політиці XIX ст. Глобальні засоби передачі інформації у міжнародних відносинах (Асошіейтед Пресс, міжнародне радіомовлення «Голос Америки», ВВС, Радіо Японії, глобальна служба новин СНН, Євроньюс тощо). Міжнародна журналістика. Шляхи та форми інформаційного супроводу міжнародних проектів з боку журналістів-міжнародників. Інформаційна політика у формуванні геополітичної стратегії держави. Розроблення концепції державної політики у сфері ЗМІ. Телерадіопростір. Національні інформаційні служби та агентства. ДІНАУ. Унормування діяльності та розповсюдження продукції зарубіжних ЗМІ на території України.

Технології інформаційно-комунікаційної діяльності у міжнародних відносинах

Управління інформацією в умовах кризових ситуацій в міжнародних відносинах. Інформаційні атаки. Технології спіндокторінгу в умовах кризи інформаційного супроводу міжнародних відносин. Роль експертів і консультантів в управлінні інформаційними потоками. Каналізування суспільної думки в технологіях антикризового інформаційного менеджменту. Побудова PR-кампаній та інформаційних кампаній. Інформаційні стратегії. Методи оборонної та наступальної стратегії у формуванні суспільної думки. Методи провокацій і ідеологічних війн у міжнародних відносинах. Техніки маніпулювання суспільною свідомістю зі сторони ЗМІ. Організація інформаційної діяльності з урахуванням психологічних і ментальних особливостей сприйняття певного суспільства. Варіювання прийомів та методів інформаційних кампаній у міжнародних відносинах.

Іміджування держави в системі інформаційної політики

Поняття «імідж держави» та «імідж країни». Напрямки формування іміджу суб'єктів міжнародних відносин. Зовнішньополітичне іміджування держави. Поняття державного бренду. Національний брендинг та «б-кутник С.Анхольта». Програми державного інформаційного брендингу країн світу. Етапи кампанії щодо успішного бренду країни. Формування іміджу країни у світовій громадській думці. Конкурентні переваги країн: факторні умови, умови внутрішнього попиту, суміжні галузі, стратегія і структура фірм у внутрішньогалузевій конкуренції. Фактори інвестиційної привабливості країни. Інформаційне просування іміджу держави і її позиціонування у системі світового порядку. Кризові ситуації в державному іміджмейкінгу. Інформаційні засоби створення та підтримання позитивного іміджу держав. Стратегії культурної дипломатії та технології «м'якої сили» в іміджуванні провідних держав світу.

Змістовий модуль 3. Інформаційна безпека в сучасній політиці

Інформаційна безпека на національному та міжнародному рівні

Підходи до концептуалізації та індикатори визначення інформаційної безпеки. Співвідношення понять: інформаційна сфера, інформаційна безпека, національна безпека, кібернетична безпека. Підходи до дослідження інформаційної безпеки (статичний, діяльнісний, комплексний). Система забезпечення інформаційної безпеки. Національний інтерес в інформаційній сфері. Правові засади організації системи інформаційної безпеки в Україні. Державна політика забезпечення інформаційної безпеки України. Інститути забезпечення інформаційної безпеки України. Механізми реагування на загрози інформаційній безпеці України. Інформаційна безпека як складова Концепції національної безпеки України. ЗМІ як інструмент інформаційної безпеки України. Громадські організації в контексті інформаційної безпеки України. Інститути й інструменти забезпечення інформаційної безпеки Європейського Союзу. Нормативно-правові акти ЄС у сфері забезпечення інформаційної безпеки. Основні засади політики інформаційної безпеки НАТО.

Загрози інформаційній безпеці

Поняття і різновиди загроз інформаційній безпеці. Зовнішні інформаційні загрози, засади та механізми їх локалізації. Аналіз, прогнозування, моніторинг інформаційних викликів та загроз. Інформаційний суверенітет держави. Методики оцінювання загроз інформаційній безпеці в соціальних Інтернет-сервісах. Механізми реагування на загрози інформаційній безпеці. Інформаційне протистояння, інформаційна експансія, інформаційна війна, інформаційний тероризм. Інформаційна акція, інформаційна атака, інформаційна операція, інформаційна кампанія. Інформаційно-психологічна протидія, контроль каналів передачі інформації, система моніторингу та прогнозування негативних інформаційно-психологічних впливів. Двостороннє та багатостороннє співробітництво з міжнародними організаціями у сфері інформаційної безпеки. Загрози інформаційній безпеці під час міжнародного конфлікту. Кризові комунікації. Роль ЗМК у інформаційному забезпеченні кризових ситуацій. Публічна дипломатія ЗМК.

Інформаційні війни в сучасній світовій політиці

Інформаційна війна як форма протистояння сторін. Причини виникнення та принципи інформаційних війн. Логіка інформаційної війни. Механізми інформаційної війни. Програма інформаційної війни і основні принципи менеджменту інформаційних війн. Архетипи інформаційних війн. Інтелектуалізація інформаційних війн. Типи інформаційних війн: політичні, дипломатичні, фінансово-економічні і військові. Геополітичне інформаційне протистояння. Інформаційно-технічне і інформаційно-психологічне протистояння. Інформаційна зброя. Об'єкти інформаційних впливів. Інформаційне протистояння у світовій політиці на стратегічному рівні. Розвідка і шпівонаж як методи інформаційних війн. Фальсифікація історії як метод інформаційного протистояння держав. Специфіка сучасних інформаційних війн у міжнародній політиці на прикладі інформаційної діяльності США, Росія, Китай, Німеччина, Франція і т.д. Україна в системі інформаційних війн сучасної світової політики.

Змістовий модуль 4. Аналітичні структури в сучасній інформаційній політиці в системі міжнародних відносин

Сутність та основні засади аналітичної діяльності

Базові поняття «аналітика», «аналіз», «аналітична структура», «інформаційно-аналітична діяльність», «експертно-аналітична діяльність», їх специфіка в політичній сфері суспільства. Еволюція інформаційно-аналітичної діяльності. Функції і сутність інформаційно-аналітичної діяльності. Базові принципи та цілі інформаційно-аналітичної діяльності в політичній сфері. Специфіка інформаційно-аналітичної діяльності в сучасному інформаційному просторі. Провідні тенденції розвитку інформаційного суспільства та їх

вплив на якісний стан інформаційно-аналітичної діяльності та експертизи. Основне правило інформаційно-аналітичного процесу. Інформаційна безпека та інформаційний суверенітет, їх роль в аналітичній діяльності. Об'єкти та суб'єкти інформаційно-аналітичної діяльності. Особливості правової регламентації інформаційно-аналітичної діяльності. Аналітик та експерт: загальне та особливе. Професія політичного аналітика. Вимоги до аналітика та експерта з точки зору професійної діяльності. Поняття «професійна компетентність аналітика». «Професійний кодекс» політичного аналітика.

«Фабрики думки» як суб'єкти експертно-аналітичної діяльності

Поняття «фабрики думки» («think tanks»), «мозковий центр» в політологічному дискурсі. Роль та місце «фабрик думки» («think tanks») на загальносвітовому рівні, так і на державному рівні політики. Проблема інтелектуального забезпечення супроводу політики. Еволюція експертно-аналітичних організацій у світовій політичній практиці. Фабрики думки в системі політичних акторів: загальний досвід діяльності західних країн, Китаю, Японії. Відмінні риси мозкових центрів від традиційних науково-дослідницьких установ та центрів публічної політики. Типологія мозкових центрів. Функції, ресурси та форми участі мозкових центрів у сучасній інформаційній політиці. Методики оцінки впливовості аналітичних центрів. Проблема кількісної оцінки впливу мозкових центрів та розробки комплексної і універсальної методики оцінки впливовості експертно-аналітичних центрів.

Досвід діяльності аналітичних центрів у формуванні інформаційної політики в системі міжнародних відносин

Історія створення та умови виникнення перших аналітичних центрів в США. Еволюція аналітичних структур в США та сучасні тенденції їх розвитку (Brookings Institution, Hoover Institute of war revolution and peace, US Institute of peace, RAND Corporation, Heritage foundation). Типологія американських «think tanks». Форми участі в політичному процесі та ресурси впливу американських мозкових центрів. Символічний капітал та статус провідних мозкових центрів США. Технології впливу експертно-аналітичних центрів на формування американської інформаційної політики. Канали і способи впливу мозкових центрів на процес прийняття політичних рішень в США. Напрями сучасного розвитку мозкових центрів США. Оцінка можливості впливу аналітичних центрів в США на сучасний інформаційний простір світу. Специфіка українських фабрик думки на тлі експертно-аналітичних установ країн пострадянського простору та західних установ. Вплив мозкових центрів на реалізацію інформаційної політики в різних сферах суспільного життя України. Провідні вітчизняні мозкові центри: «Центр Разумкова», Український незалежний центр політичних досліджень, Інститут світової політики, Центр оперативно-стратегічного аналізу. Діяльність аналітичних установ в Україні та проблема їх політичної ангажованості. Експертно-аналітичний супровід виборчих кампаній та електоральні дослідження в діяльності вітчизняних аналітичних центрів. Перспективи розвитку аналітичних центрів в Україні на державному рівні, місцевому самоврядуванні, бізнесі та політиці.

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 1. Інформація та інформаційна політика на сучасному етапі розвитку суспільства.	2	...	один раз на два тижні
	Тема 2. Державна інформаційна політика.	2		один раз на два тижні

2	Тема 3. Інформаційно-комунікативна природа світової політики.	2		один раз на два тижні
	Тема 4. Технології інформаційно-комунікаційної діяльності у міжнародних відносинах	2		
	Тема 5. Іміджування держави в системі інформаційної політики	2		один раз на два тижні
3	Тема 6. Інформаційна безпека на національному та міжнародному рівні	2		
	Тема 7. Загрози інформаційній безпеці	2		
	Тема 8 Інформаційні війни в сучасній світовій політиці.	2		один раз на два тижні
4	Тема 9. Сутність та основні засади аналітичної діяльності в системі міжнародних відносин.	2		один раз на два тижні
	Тема 10. «Фабрики думки» як суб'єкти експертно-аналітичної діяльності в системі міжнародних відносин.	2		один раз на два тижні
Разом		20	...	

6. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	Доступ до публічної інформації. Правові гарантії доступу до інформації. Державна таємниця. Законодавство про дифамацію. Доктрина «суспільного діяча». Декларація про свободу політичної дискусії у засобах масової інформації. Суспільний контроль за державними посадовими особами. Захист приватного життя, приватних інтересів. Правові проблеми регулювання мережі Інтернет.	15	...
2	Поява інформаційних агенцій як комунікативна інновація у світовій політиці XIX ст. Глобальні засоби передачі інформації у міжнародних відносинах (Асошіейтед Пресс, міжнародне радіомовлення «Голос Америки», ВВС, Радіо Японії, глобальна служба новин СНН, Євроньюс тощо). Міжнародна журналістика. Шляхи та форми інформаційного супроводу міжнародних проєктів з боку журналістів-міжнародників. Інформаційна політика у формуванні геополітичної стратегії держави.	15	
3	Інститути й інструменти забезпечення інформаційної безпеки Європейського Союзу. Нормативно-правові акти ЄС у сфері забезпечення інформаційної безпеки. Основні засади політики інформаційної безпеки НАТО. Інформаційне протиборство у світовій політиці на стратегічному рівні. Розвідка і шпionaж як методи інформаційних війн. Фальсифікація історії як метод інформаційного протиборства держав. Специфіка сучасних	20	

	інформаційних війн у міжнародній політиці на прикладі інформаційної діяльності США, Росія, Китай, Німеччина, Франція і т.д. Україна в системі інформаційних війн сучасної світової політики.		
4	Еволюція експертно-аналітичних організацій у світовій політичній практиці. Фабрики думки в системі політичних акторів: загальний досвід діяльності західних країн, Китаю, Японії. Провідні вітчизняні мозкові центри: «Центр Разумкова», Український незалежний центр політичних досліджень, Інститут світової політики, Центр оперативно-стратегічного аналізу. Методики оцінки впливовості аналітичних центрів. Проблема кількісної оцінки впливу мозкових центрів та розробки комплексної і універсальної методики оцінки впливовості експертно-аналітичних центрів.	20	
Разом		70	...

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Інтерактивне опитування під час лекцій / Тести	<u>Лекції № 1, 2</u>	3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 2 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 1 бал – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим	6
	Практичне завдання	<u>Практичне завдання №1</u> Розробка порівняльного огляду специфіки регулювання інформаційної	9 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 8-7 бали – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з	9

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

		політики в зарубіжних країнах / моделей інформаційного суспільства	використання методології дослідження; 6-4 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 3-1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			15
2	Інтерактивне опитування .під час лекцій / Тести	<u>Лекції № 3, 4, 5</u>	2 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 1,5 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 1 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим	6
	Практичне завдання	<u>Практичне завдання №2</u> Проаналізувати еволюцію державного брендингу України. З'ясувати сутність державної інформаційної політики на різних етапах іміджевого просування країни на світовій арені. Розробити напрями ребрендингу України та власне бачення зовнішньополітичного іміджу нашої країни.	9 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 8-7 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 6-4 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 3-1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	9
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			15
3	Інтерактивне опитування .під час лекцій /	<u>Лекції № 6,7, 8</u>	2 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань,	2

	Тести		логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 1,5 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 1 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим	
	Практичне завдання	<u>Практичне завдання №3</u> Творчо-дослідницька робота з теми: «Технології інформаційно-комунікаційної діяльності у міжнародних відносинах», де мають бути представлені кейси з реального досвіду застосування технологій маніпуляцій, спіндокторингу, пропагандистських кампаній тощо	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; глибокі аналітичні висновки; розробка відповідної презентації з візуальним супроводом матеріалу на слайдах 4 бали – робота в загальних рисах повна, але є деякі неточності, фрагментарність викладу; у презентації відсутній візуальний супровід та матеріал поданий стисло 3 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; відсутність презентації 2-1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	9
Усього за ЗМЗ контр. заходів	2			15
4	Інтерактивне опитування .під час лекцій /	<u>Лекції № 9,10</u>	3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 2 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 1 бал – студент знає і може самостійно сформулювати основні	6

			поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим	
	Практичне завдання	<u>Практичне завдання №4</u> Написання есе за темою «Можливості та перспективи вітчизняних аналітичних центрів у формуванні інформаційної політики України в умовах сучасних викликів системи міжнародної безпеки»	9 балів – ґрунтовна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією темою; глибокі аналітичні висновки; 8-7 бали – робота в загальних рисах змістовна, але є деяка фрагментарність викладу та непереконливі висновки; 6-4 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 3-1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	9
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			15
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль

9.

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
залік	Теоретичне завдання	Тестування Складається з 20 питань за навчальним матеріалом усього курсу. Питання для підготовки за навчальним матеріалом курсу: 1. Історія виникнення та розвитку інформаційно-аналітичної діяльності. 2. Сутність та основні принципи інформаційно-аналітичної діяльності. 3. Аналітична діяльність в системі дослідження проблем сучасної світової політики:	1 бал за кожну правильну відповідь.	20

		специфіка та перспективи. 4. Проблема інтерпретації фактів в інформаційній діяльності та типові помилки. 5. Види інформаційно-аналітичної роботи: суть, особливості класифікації та функціонування. 6. Особливості викривлення та спотворення інформації в інформаційно-аналітичній діяльності. 7. Становлення і розвиток інформаційного суспільства: проблеми і перспективи. 8. Особливості національної моделі розвитку інформаційного суспільства. 9. Концепції інформаційного суспільства в суспільствознавстві ХХст. - сьогодення. 10. Інформаційний простір в системі сучасної світової політики. 11. Проблема цифрової нерівності та шляхи її подолання в сучасному інформаційному суспільстві. 12. Особливості забезпечення безпеки національного інформаційного простору. 13. Процес інформаційної глобалізації і Україна: виклики та проблеми. 14. Правове регулювання інформаційної політики в Україні. 15. Специфіка регулювання інформаційної політики з досвіду сучасних країн за умов різних політичних режимів. 16. Концепція Нового міжнародного інформаційного порядку і її вплив на Україну. 17. Позиціонування України в світовому інформаційному просторі. 18. Зовнішні чинники впливу на сучасну інформаційну політику України. 19. Міжнародний імідж України та шляхи його інформаційного просування.		

		20. Інформаційні технології формування іміджу України. 21. Стратегії культурної дипломатії та технології «м'якої сили» в іміджуванні провідних держав світу. 22. Чинники результативності роботи аналітика. 23. Прогностична діяльність в інформаційно-аналітичному процесі. 24. Інформаційні війни в структурі сучасних світових процесів: виклики та загрози. 25. Причини інформаційних війн на тлі глобалізаційних змін. 26. Особливості технологій ведення інформаційних війн. 27. Безпека України та інформаційні війни: стан та перспективи. 28. Інформаційна асиметрія у формуванні інформаційного простору. 29. Інформаційний суверенітет держави та його забезпечення. 30. Інформаційне забезпечення міжнародних конфліктних ситуацій. Публічна дипломатія ЗМК. 31. Технології спіндокторінгу в реалізації інформаційної політики. 32. Методи провокацій і ідеологічних війн у міжнародних відносинах. 33. Техніки маніпулювання ЗМІ суспільною свідомістю. 34. Специфіка інформаційно-комунікаційної діяльності в провідних країнах світу та в Україні. 35. Роль та місце «фабрик думки» («think tanks») в сучасному політичному процесі. 36. Діяльність аналітичних центрів США в сучасному інформаційному просторі світової політики. 37. Технології впливу експертно-аналітичних центрів на формування інформаційної політики держави. 38. Діяльність аналітичних		

		структур в Україні та їх роль в національному державотворенні. 39. Роль національних аналітичних структур у забезпеченні геополітичної суб'єктності України. 40. Державна інформаційна політика України та шляхи її вдосконалення.		
	Практичне завдання	Аналіз інформаційної складової будь-якого міжнародного конфлікту (за вибором студента) До роботи додається презентація (обов'язково з елементами візуального супроводу текстового матеріалу), з використанням якої робота має бути «захищена» під час заліку Структура роботи складається зі вступу, принаймні 2-х розділів, висновків, списку використаної літератури. Вимоги оформлення: 10-12 сторінок друкованого тексту, шрифт Times New Roman, розмір 14, міжрядковий інтервал 1,5).. 	20-18 – робота повністю розкриває тему, логічно структурована, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, наведення прикладів з політичної практики; 17-14 – положення та висновки в роботі недостатньо аргументовані, але робота достатньо логічна 13-10 – недостатньо чітка структура, аргументація положень має незавершений характер, розмита конкретика 9-5 – відсутня чітка структура, описовий характер 4-1 – робота фрагментарна, відсутня логіка та структура	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)		

Ф	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)	2 (незадовільно)	Не зараховано

9. Рекомендована література

Основна:

1. Курбан О.В. Сучасні інформаційні війни у мережевому он-лайн просторі: Навч. посіб. / О.В.Курбан. К.: ВІКНУ, 2016. 286 с.
2. Карпчук Н.П. Міжнародна інформація та суспільні комунікації: навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти / Н. П. Карпчук. – Луцьк ; 2018. – 514 с.
3. Муковський І.Т. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: Навч. посіб./ І. Т. Муковський, А.Г. Міщенко, М.М. Шевченко. К.: Кондор, 2012. 224с.
4. Чічановський А. А. Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем : підручник / А. А. Чічановський, О. Г. Старіш. Київ : Грамота, 2010. 568 с.

Додаткова:

1. Боднар І. Міжнародна інформація: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення курсу / Ірина Боднар. Львів : «Новий Світ-2000», 2005. 216 с.
2. Дубас О. П. Інформаційний розвиток сучасної України у світовому контексті: Монографія / О. П. Дубас. Київ : Генеза, 2004. 208 с. Карпенко В. О. Інформаційна політика та безпека: Підручник / В. О. Карпенко. Київ : Нора-Друк, 2006. 320 с.
3. Ковальчук Т. Т. Сучасний інформаційний ринок. К.: Знання, 2011. 255 с.
4. Кормич Б.А. Організаційно-правові засади політики інформаційної безпеки України монографія / Б.А.Кормич. Одеса: Юридична література, 2007. 471с.
5. Кулицький С.П. Основи організації інформаційної діяльності у сфері управління: навч. посіб./ С.П. Кулицький – К.: МАУП. 2002. – 224с.
6. Кудрявцева С. П. Міжнародна інформація: навчальний посібник / С. П. Кудрявцева, В. В. Колос. Київ : Видавничий дім «Слово», 2008. 400 с.
7. Ліпкан В. А. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції: навчальний посібник / В. А. Ліпкан, Ю. Є. Максименко, В. М. Желіховський. Київ : КНТ, 2006. 280 с.
8. Макаренко Є. А. Європейська інформаційна політика: монографія / Є. А. Макаренко. Київ : Наша культура і політика, 2000. 368 с.
9. Макаренко Є. А. Міжнародні інформаційні відносини: монографія / Є. А. Макаренко. Київ : Наша культура і наука, 2002. 452 с.
10. Маруховський О. О. Інформаційне суспільство: теоретико-концептуальні засади: навчальний посібник / О. О. Маруховський. Київ : Університет економіки та права «КРОК», 2007. 136 с.
11. Міжнародна інформаційна безпека: сучасні виклики та загрози / Є. А. Макаренко, М. М. Рижигов, М. А. Ожеван. Київ: Центр вільної преси, 2006. 916 с.
12. Муковський І.Т. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб./ І. Т. Муковський, А.Г. Міщенко, М.М. Шевченко. К.: Кондор, 2012. 224с.
13. Новак В. О., Макаренко Л.Г., Луцький М.Г. Інформаційне забезпечення менеджменту: навч. посіб. – К.: Кондор, 2006. – 462 с.

14. Почепцов Г. Г. Інформаційна політика: навчальний посібник / Г. Г. Почепцов, С. А. Чукут. Київ : Знання, 2008. 663 с.
15. Почепцов Г. Г. Сучасні інформаційні війни / Г. Г. Почепцов. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2015. 497 с.
16. Юдін О. К. Інформаційна безпека держави: навчальний посібник / О. К. Юдін, В. М. Богуш. Х.: Консум, 2005. 576 с.

Нормативна база:

1. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Закон України “Про інноваційну діяльність”. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
3. Закон України “Про науковий парк “Київська політехніка”. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/523-16>.
4. Закон України “Про наукові парки”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1563-17>.
5. Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
6. Закон України “Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні”. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>.
7. Закон України “Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>.

10. Інформаційні ресурси

1. Інформаційні центри ЄС [Електронний ресурс] // Представництво Європейської Комісії в Україні. URL: http://ec.europa.eu/delegations/ukraine/more_info/eu_information_centres/index_uk.htm
2. Ініціатива з розвитку та дослідження аналітичних центрів think twice UA. URL: <https://thinktwiceua.org/uk/uncategorized/informatsijna-potuzhnist-analitychnyh-tsentriv-ukrayiny-za-2017-rik/>
3. Лабораторія ефективних досліджень. URL: <http://sslab.com.ua>.
4. Основи інформаційно-аналітичної діяльності: навч. посіб. / Захарова В.І., Філіпова Л.Я. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 336 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/l_1437_70481632.pdf
5. Підкасти CEDOS. URL: <https://x.facebook.com/Cedos.org.ua/photos/a.429314797246226/1824680551042970/?type=3&source=48>
6. Український культурний фонд. URL: <https://uaculture.org/texts/audyt-audytorij/>
7. CEDOS. URL: <https://cedos.org.ua/researches/>
8. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
9. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://nplu.kiev.ua>
10. Наукова бібліотека НаУКМА. URL: <http://www.library.ukma.kiev.ua>
11. Библиотека Русского гуманитарного университета. URL: <http://www.vusnet.ru/bibl>
12. Електронна бібліотека. URL: <http://www.e-lib.info>
13. Український соціально-гуманітарний науковий журнал «Людина і політика». URL: <http://www.lp-ua.info> URL: www.ipiend.gov.ua

14. Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України. URL: www.niss.gov.ua/ Сайт НІСД
15. Сайт Інституту держави і права ім. В. Корецького. URL: http://idpnan.org.ua/zagalna_informacija.html
16. Communication and Information // UNESCO. URL: <http://www.unesco.org/webworld/>
17. General Assembly Committee on Information. URL: <http://www.un.org/ga/coi/>
18. Information for All Programme (IFAP) // UNESCO. URL: <http://www.unesco.org/new/en/communication-and-information/intergovernmental-programmes/information-for-all-programme-ifap/>
19. Information society // Summaries of EU legislation. URL: http://europa.eu/legislation_summaries/information_society/index_en.htm
20. United Nations in Ukraine. URL: <http://www.un.org.ua/>
21. United Nations Information Centres . URL: <http://unic.un.org/>
22. Статут Організації Об'єднаних націй [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/documents/charter>
23. Статут Ради Європи [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?CL=RUS&CM=8&NT=001&DF=23/01/05>
24. Стуканов А.А. Бедные страны и богатый Всемирный банк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.irex.ru/press/pub/polemika/05/stu>
25. Україна – НАТО [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukraine-nato.gov.ua>
26. Україна й Світова організація торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wto.in.ua/>
27. Хартія про особливе партнерство між Україною та Організацією Північно-Атлантичного Договору (9 липня 1997 року, Мадрид) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_002

11. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску.

Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського:

<http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR:
<https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти. Процедура врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти, регулюється Положенням Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (2022 р.).

https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_znu_pro_poryadok_viznannya_rezul_tat_v_navchannya.pdf

Комунікація. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу ngml@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2024-2025 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія:

(061) 227-12-76

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ.

Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з

08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю

<https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ:

<http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:

<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):

<http://sites.znu.edu.ua/confucius>